

Sibiu - en by i Transsylvanien

Her følger tredje og sidste beretning fra et syv-dages besøg i den rumænske by Sibiu

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Mine tre store børn og jeg har taget afsked med Vlad »Dracul« Tepes borg Poenari og har sat kursen mod vores lejlighed i Sibiu.

Vi fornemmer lidt, at vi har været i udkantsrumænien. Det er her, vi har mødt de første hestetrukne vogne. Vejene og husene har været mere hærgede end i nærheden af storbyen, og mennesketyperne forekommer mere landlige, så at sige.

Vi holder ind ved et marked. På en grus p-plads holder 5-6 kassevogne parkeret, og ting og sager er bredt ud på jorden: Brugte skiver til vinkelslibere, tomme dvd-hylstre, slidte køkkenredskaber og cykler i stærkt varierende stand. Her tidligt på dagen i den kølige morgenluft er der flere sælgere end købere. Lidt efter stopper vi ved en vejbod, hvor de sælger havenisser og figurer af gips. Pæne flettede kurve og lammeskind til under 100 kr. stykket. Sådan et skind køber pigerne. Sønnen får en livrem i læder.

Vi er nået til det område, hvor skilte i vejsiden forkynnder, at man kan besøge diverse klostre. Vi vælger et, der kun ligger i fem kilometers afstand fra landevejen. Allerede efter 3-400 meter bliver vejen dog til en hullet og helt ufremkommelig jordvej.

Vi opgiver på stedet og vender bilen, og opdager samtidig en skov-rasteplads med 6 – 7 EU-sponsorerede tunge bord/bænkesæt. Her går vi i gang med at

indtage vores frokost, som vi har købt remedier ind til kort forinden.

Herefter sker der det mirakel, at påskeharen pludselig kommer forbi og lægger chokoladeæg rundt i området, mens børnene er på udkig efter bjørne i få minutter. Det er en familietradition.

Nogle kilometer længere mod nord gør vi et nyt forsøg og drejer fra landevejen for at se et kloster. Her er vejen glimrende, men vi må vente en rum tid på, at en fårehyrde får gennet 3-400 får over vejen. Det er fin underholdning.

Kæmpestort kirkerum

Ioan Iacob Monastirea Sfantul står der på skiltet. Klosteret ligger smukt i en dalbund, omgivet af skovklædte bjerge til begge sider. Det virker ret nyopført og forekommer helt tomt for mennesker. Den store tunge gitterlåde af støbejern kan dog åbnes, så vi kan gå forbi de veltrimmede græsplæner og blomsterbede og ind på den store kvadratiske gårdsplads, hvor den høje og særdeles nymalede kirkebygning er placeret i midten. Der er ingen mennesker at se, men nogle hunde gør som besatte fra en bygning i nærheden. Da vi er på vej ud derfra, kommer en sortklædt nonne trissende. Om hun skal finde nøglen, så vi kan komme ind? Det takker vi ja til.

Kirkerummet er kæmpestort, - mindst 25 meter til toppen af den runde kuppel. Alt er tæt bemalet med farvestrålende religiøse motiver. Nonnen sætter sig i et hjørne af rummet og tager en lille blund, eller måske beder hun, så undertegnede kan tage billeder uforstyrret. Der er et foto-forbudt skilt på døren herind. Vi undrer os lidt over, hvorfor man har opført et relativt nyt kloster på det her sted, men der er ingen at spørge.

Vi giver en 10 lei seddel til den sortklædte kvinde og sætter kursen mod den lille by Cisnădie for at tage en befæstet

kirke i nærmere øjesyn. Vejen er lidt udfordrende, men da vi når frem, er der til gengæld ingen, som har nøglen, og kan lukke os ind. Det virker ikke, som om kirken er det store trækplaster.

Befæstede kirker finder man over hele Transsylvanien. De består af en sammenhængende krans af bygninger med en kirke i midten. I bygningerne var der beboelse, stalde, skole og håndværkere. Stederne var beboet af »importerede« kristne tyskere fra Sachsen, der skulle holde de muslimske osmanner ude af landet.

Efter at Josefine og jeg har afleveret udlejnings-poloen i et kedeligt industriområde, tager vi en taxa hjem og går i gang med at lave vegetarisk aftensmad i lejlighedens køkken. På vores sidste hele dag er vi ude at se på nogle genbrugstøj-butikker. Jeg kommer til at købe tre fine skjorter til 10.- kr. stykket. Pigerne kommer ud med en fyldt pose. Det hele skal stoppes ned i små tur-rygsække, når vi skal med flyet. Men vi har et trick: Man kan som regel godt have et par indkøbsposer/net i hånden ud over det tilladte, uden at nogen bemærker det. Skulle det gå galt, må man jo iføre sig al tøjet på få minutter.

Fredfyldt ude på landet

Efter at familien har ekviperet sig for under hundrede kroner samlet, tager vi ud til det såkaldte Astra-museum. Det er et frilandsmuseum i udkanten af byen med: Huse, gårde, vind- og vandmøller og kirker fra de sidste 3-400 år. Nogle er kopier - andre er flyttet hertil i stumper og genopført. Luften er lidt kølig, og der er ikke en sky at se på himmelen. Der er næsten ikke andre besøgende end os denne tidlige forårsdag, men til gengæld er der stor aktivitet med at klargøre stedets bygninger og andre faciliteter. Museet breder sig ud

over et stort område, hvor man følger en sti rundt om en kunstig sø med gæs og ænder, der går og snadrer og ser ud til at nyde tilværelsen. Jo, der er rigtig nok så fredfyldt ude på landet.

Skønt at få byen lidt på afstand for sådan nogle midtjydske bonderøve som os. I mange af husene kan man gå ind og opleve interiøret. Kirken er virkelig smuk med et ualmindelig langt og spidst hekseagtigt tårn. Inde er der mørkt, og der lugter jordslået.

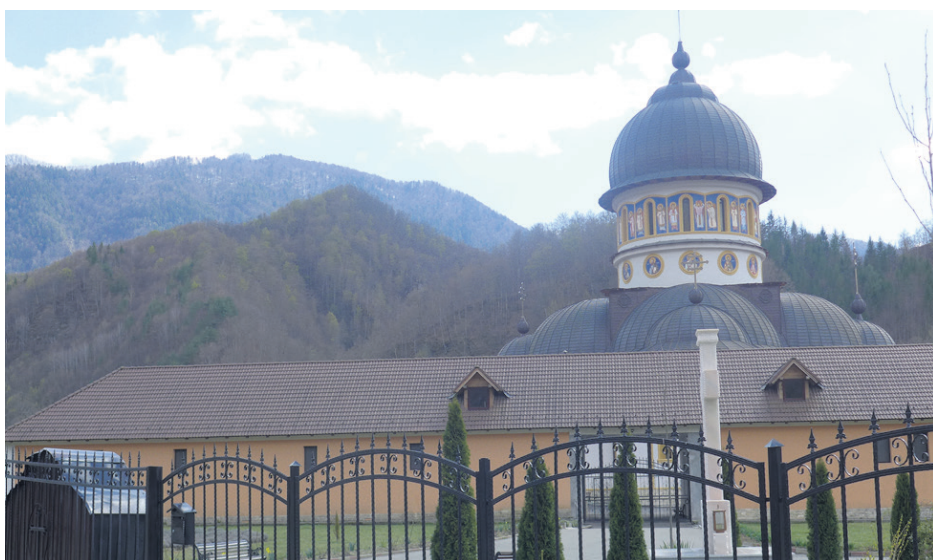
Løgneses bro

Vi har aftalt at blive hentet af Teodora mor ved Løgneses bro klokken 16. Teodora er den unge teaterlærerinde jeg fik kontakt med på nettet forud for rejsen. Det siges om omtalte bro, at den styrter sammen, hvis man står på den og siger en løgn. Det passer ikke skulle jeg hilse og sige. Moderen taler ikke engelsk, men tysk. Børnene sidder på bagsædet og følger godt med i konversationen, men kan ikke byde ind. På den anden side, har de jo også kun sammenlagt haft godt 20 år med tyskundervisning indtil for nylig.

Vi bliver kørt ud til landsbyen Guste-rita, hvor Teodora låner et lokale, der tilhører stedets ortodokse kirke. Der bliver øvet noget teater, og vi kommer med forslag til nogle små episoder som de kan improvisere sig igennem. For eksempel: Du slår op med din kæreste midt under en biografilm.

Midt i det hele ankommer en lastbil med stole og snesevis af kasser med juice på flasker, som stedet har fået doneret. Ud stiger 8-10 personer med Røde Kors overtrækstrøjer på. De begynder at stable tingene op foran huset. Vi får en snak med den lokale præst Alexandru Ionita.

Han har stået bag ombygningen af laden til kulturhus, - en idé der er vokset

Ioan Iacob klosteret er smukt beliggende i en dalbund mellem skovklædte bjerge. Efter en rum tid kommer en nonne og låser os ind i kirkerummet, der er bemalet med farvestrålende religiøse motiver.

Astra museet er et frilandsmuseum. På en solrig dag er stedet et behageligt pusterum fra storbyens pulserende liv. Det er utroligt så mange udgaver af vind- og vandmøller, der er opfundet.

frem efter en årrække, hvor han har virket som præst i Tyskland. Her er det er helt normalt, at man benytter kirkens lokaler som et lokalt kulturelt/socialt samlingspunkt. I området, hvor vi befinder os, består befolkningen af 30 – 40 procent romaer, der traditionelt lever i en form for parallelsamfund.

Det er Alexandrus ambition med tiden at få disse integreret i det lokale samfundsliv. Det er langt fra alle, der føler sig hjemme i byens ortodokse kirke, men ved at iværksætte en række aktiviteter i landsbyens nye forsamlingshus, kan man forhåbentlig nå ud til en bredere gruppe af mennesker.

Kloster-byggeri

Vi snakker om klosteret Ioan Iacob, som vi besøgte. Han vurderer at det blot er 20 – 30 år gammelt. Efter Ceausescu og kommunistperioden, fik man voldsomt travlt med at bygge klostre, hvoraf nogle godt kunne forekomme lidt kitchede. Bemalingen i klosteret har formentlig taget et år at lave for et helt hold af specialister. Han spørger ind til børnenes interesse for musik og jeg kommer til at nævne at jeg har to børn yderligere. »Jeg har seks!« tilføjer han med et glimt i øjet, hvilket udløser en stribe gode grin.

Sammen med tre af de unge skuespillere går vi op på et højdedrag hvor der befinder sig en firkantet klods af et tårn og et kors, der godt kunne være bygget af gamle telefonpæle af jern. Udsigten byder på et fantastisk skue over mod en perlerække af Karpaternes sneklædte bjergtinder. Utroligt smukt og dragende, og tæt på hvor vi befinder os, forekommer de. De fleste tinder når op omkring 2300 – 2500 meter, flankeret af Rumæ-

niens højeste bjerg Moldoveanu på 2543 meters højde. Når man kommer fra et land uden høje bjerge, er det som om, betagelsen ingen ende vil tage.

På vores sidste dag tager vi bussen op til Paltinis 35 km sydvest for Sibiu. Det er et sted, hvor der dyrkes skisport om vinteren og vandreture om sommeren. Det skulle være et must-see, især om foråret hvor træerne springer ud. Det holder nu ikke stik. Dels er der ikke noget særligt ved grantræer, der springer ud, og dels er der dyb tøsne overalt. Stedet, hvor bussen holder, og hvor restauranten ligger, er mindre end en håndboldbane, og når man tager den åbne skihejs op, er der dyb sne overalt, der forhindrer gåture længere end 25 meter væk. Vi kigger lidt ud over landskabet, - smider noget sne på hinanden og tager hejsen ned igen. Spiser vores medbragte madder og står på bussen tilbage til byen.

Sibius offentlige grøntsagsmarked Cibin er omfattende og eventyrligt. Ikke kun på grund af de imponerende opstillinger af eksotisk frugt og grønt, men i lige så høj grad for de specielle typer man møder blandt sælgere og købere.

Jeg skal have nogle frø til haven, og nogle kilo drueagurker med hjem til at sylte sammen med chili og de poser med syltekrydderi, jeg har fundet i et supermarked. Det er vigtigt, men det allervigtigste er, at jeg sammen med mine tre yngste børn har haft en skøn og eventyrlig uge i Rumænien. Det er en form for livslang tradition, som vi har her i familien, at tage på eventyr sammen - en måde at møde verden på med et nysgerrigt og åbent sind. Og man bliver heldigvis aldrig helt færdig!

Sibiu eller Hermannstadt som byen også hedder, har 147.000 indbyggere. Den er grundlagt i 1190 af saksiske bosættere og har et rigt kulturliv. Byen var Europæisk kulturhovedstad i 2007. Broen på billedet kaldes Løgnenes bro. Det siges, at den styrter sammen, hvis man står på den og fortæller en løgn.

Præsten Alexandru Ionita får en snak med mine tre børn om musik og livet som helhed. Den kulturelle stald, som de står foran skal fungere som landsbyen Gusteritas sociale mødested.

Udendørs marked helt ude på landet. Man skal se godt efter for at finde noget interessant som turist. Varerne er hovedsageligt beregnet for lokale, der mangler et godt brugt strygejern eller en gryde.